

Úvod

Dnes již není pochyb o tom, že i osoby se specifickými vzdělávacími potřebami mohou nalézt zaměstnání na volném trhu práce, pokud se jim dostane odpovídající přípravy a podpory. V případě tělesně a mentálně postižených žáků touto podporou rozumíme přípravu na povolání ve vybraných učebních oborech, zejména v odborných učilištích a neprofesní přípravu ve studijních oborech praktických škol. Postižení některých osob má takový charakter, že ani upravený učební obor nejsou schopni absolvovat a připravit se tak na budoucí samostatný život. Z tohoto důvodu je potřebné zařazení zjednodušené alternativy učebních oborů do nabídky vzdělávacího systému, a to formou jednoletých zácvikových kurzů na vybraná povolání. Zácvikové kurzy splňují požadavky na přípravu i pro žáky s těžším postižením a zároveň pružně reagují na požadavky volného trhu práce.

Pro větší uplatnitelnost osob s tělesným, event. přidruženým mentálním postižením na volný trh práce se ukázaly jako zásadní některé faktory.

Obecně nejrizikovějším při umístitelnosti zdravotně postižených na trhu práce je hloubka postižení a jeho specifický druh (kombinovaná, mentální) a nízká kvalifikace.

Při správné volbě profese a při respektování všech zvláštností zdravotně postižených žáků se vytvářejí předpoklady pro jejich profesní seberealizaci. Žák se profesně seberealizuje tehdy, jestliže si zvolil takovou profesi, která odpovídá jeho nadání a schopnostem. Při nesprávné volbě profesní přípravy se předpoklady seberealizace člověka v práci oslabují, někdy až eliminují.

Z tohoto důvodu hraje důležitou roli v předprofesní a profesní přípravě poradenský servis, který je jednou ze základních podmínek úspěšné, nejen školské, ale i společenské integrace.